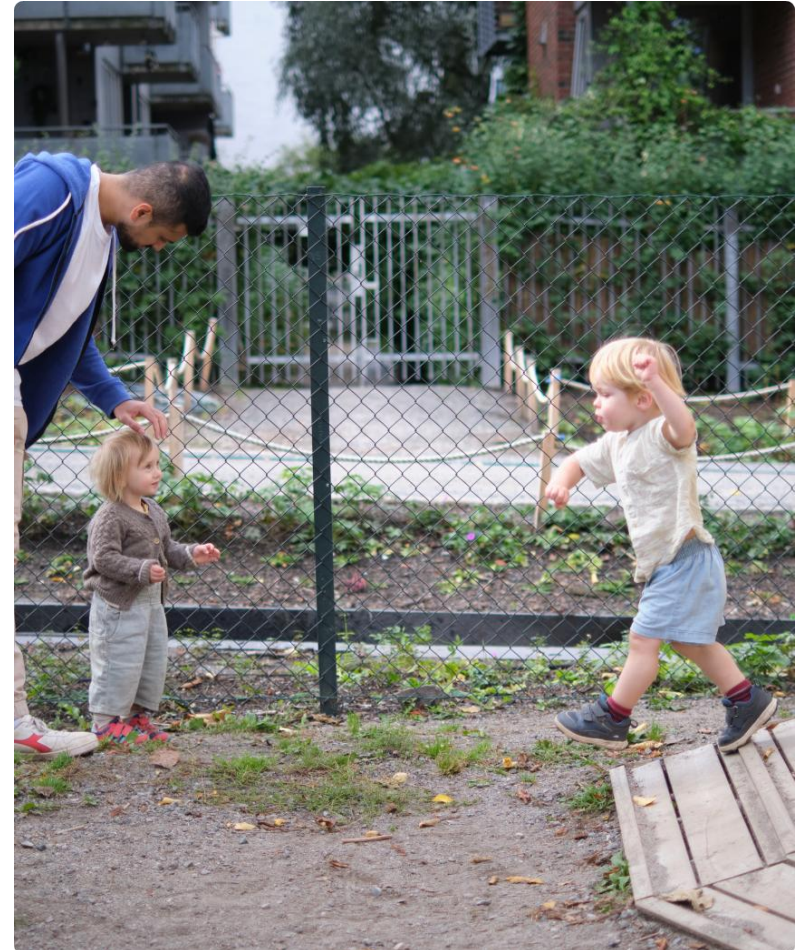

Rettleiar om tilstrekkeleg bemanning i barnehage

Innhald i økta

1. Gjennomgang av rettleiaren
2. Tillitsvalde/leiar/eigar/mynde si rolle
3. Arbeid i lokallaga
4. Kva treng dei arbeidsplassstillitsvalde?

Innhald

- **1. Innleiing**
- **2. Grunnbemanning i barnehagen**
 - 2.1 Forholdet mellom kravet om tilstrekkeleg bemanning og minimumsnorma
- **3. Barnehage som tilfredsstillande pedagogisk verksemd**
- **4. Tilstrekkeleg bemanning**
 - 4.1 Vurderinga av om bemanninga er tilstrekkeleg
 - 4.2 Vurderingsmoment
 - 4.2.1 Vurdering av barnets beste
 - 4.2.2 Ivaretaking av barnas behov
 - 4.2.3 Arbeid med eit trygt og godt barnehagemiljø
 - 4.2.4 Tal barn til stades i barnehagen
 - 4.2.5 Barnas alder og barnegruppas samansetting
 - 4.2.6 Personalets kompetanse og erfaring
 - 4.2.7 Planlagt pedagogisk arbeid
 - 4.2.8 Personalets tid til å planlegga og vurdera
 - 4.2.9 Vurdering av omdisponering av personalet mellom avdelingar
 - 4.2.10 Barnehagens fysiske miljø
 - 4.2.11 Uføreseielege hendingar
- **5. Barnehagen må setta inn vikarar når det er naudsynt**
- **6. Ytterlegare tiltak ved lav bemanning**

Formålet med rettleiaren

Formålet med rettleiaren er at den skal klargjera korleis barnehagelova § 26 første ledd skal forståast og praktiserast.

§ 26. *Grunnbemannning*

Første ledd

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet

Forholdet mellom kravet om tilstrekkeleg bemanning og minimumsnorm

§ 26. *Grunnbemanning*

Første ledd

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Andre ledd

Barnehagen skal minst ha én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn skal regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

To ulike krav, som begge må oppfyllest

Presisering av grunnbemanninga

Kven reknast med:

- Barnehagelærarar
- Assistentar
- Fagarbeidarar

Dei som er tilsett i det direkte arbeidet med barna.

Kven reknast *ikkje* med:

- Vaktmeister
- Reinhold
- Kjøkkenassistent
- Kokk
- Læringar
- Arbeidstiltak
- Spesialpedagogar
- Støtteassistentar
- Styrar (om ikkje stillinga er delt)

Barnehagen som tilfredsstillende pedagogisk verksemd

«Tilfredsstillende pedagogisk verksemd» betyr at barnehagen skal drivast i samsvar med krav til formål og innhald i lov- og rammeplan, herunder § 1,2,3 og 4 i barnehagelova.

Frå rammeplan kap. 7:

«barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal **planlegges** og vurderes. Barn og foreldre har rett til å medvirke i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen».

Tilstrekkeleg bemanning

" For at personalet i barnehagen skal kunne drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet, må barnehagen ha tilstrekkelig bemanning.

Det må være et tilstrekkelig antall ansatte på jobb til at barna får et tilbud som er i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Hva som er tilstrekkelig må blant annet vurderes ut fra barnegruppens størrelse og barnas behov.

Det understrekes igjen at kravet til tilstrekkelig bemanning i § 26 første ledd gjelder uavhengig av minimumsnormen for grunnbemanningen i andre ledd".

Kravet i første ledd gjeld gjennom heile barnehagedagen

Vurderingsmoment

- Vurdering av barnets beste
- Varetaking av barnas behov
- Arbeid med eit trygt og godt barnehagemiljø
- Tal på barn til stades i barnehagen
- Barnas alder og barnegruppas samansetting
- Personalets kompetanse og erfaring
- Planlagt pedagogisk arbeid
- Personalets tid til å planlegge og vurdere
- Omorganisering av personalet mellom avdelingar
- Barnehagens fysiske miljø
- Uføreseielege hendingar

Barnehagen må sette inn vikar når det er nødvendig

Dersom barnehagen kjem til at bemanninga ikkje er tilstrekkeleg til å driva ei pedagogisk verksemd, må det settast inn vikar for å oppfylle krava i lova. Vurderinga må gjerast for heile opningstida.

Faste vikarar skapar tryggleik

Vikarar som ikkje kjenner barna så godt, eller ikkje har pedagogisk kompetanse eller lang erfaring, kan bidra til at bemanninga vert tilstrekkeleg.

Barnehagen må leggje til rette for god opplæring av vikarar.

«Kravet om tilstrekkelig bemanning i § 26 første ledd gjelder uavhengig av hvor mange ansatte som av ulike årsaker er fraværende, for eksempel sykefravær, deltagelse på etter- og videreutdanning, ferie ol.

Ved slikt fravær forventes det at det settes inn vikar»

Ytterlegare tiltak ved lav bemanning

- Omorganisering av personalet (skal sjåast i samanheng med vurderingsmomenta)
- Redusert opningstid
- Redusert opningstid på kort varsel (unntaksvi)
- Tilsette støttepersonell (eksempel; kjøkenhjelp, administrativ støtte m.m.)
- Dersom barnehagen ikkje får tak i vikar eller tiltaka ikkje avhjelper bemanningssituasjonen, oppfyller ikkje barnehagane krava til bemanning i barnehagelova § 26.

Dei ulike partane si rolle og ansvar

Eigar:

- Sikre at barnehagane driv etter lov- og forskrift
- Sikre at det vert oppretta system der tilsette kan melde frå, og at meldingane vert følgd opp
- Planlegge, har rutinar for og jobbe langsiktig med å sikra tilstrekkeleg bemanning.
- Legge til rette for partssamarbeid på eigarnivå, -også i utviklinga av systema.

Dei ulike partane si rolle og ansvar

Leiar:

- Gjere løypande vurderingar av dagleg drift, - og handle deretter
- Legge til rette for at tilsette kan melde frå, - system for internkontroll
- Gjere systema kjent for personale
- Legge til rette for partssamarbeid på arbeidsplassen
- Melde frå til eigar når bemanninga ikkje er tilstrekkeleg

Dei ulike partane si rolle og ansvar

Tillitsvald:

- Delaktig i partssamarbeidet og utvikling av gode system
- Bistå medlemmer
- Melde frå til
 - - leiar
 - - eigar
 - - lokallag
 - - barnehagemynd

Viktige formuleringar/forventningar i rettleiaren som tillitsvalde bør gripe fatt i

Eit godt partssamarbeid er viktig for å sikre medverknad og for å utvikle og oppretthalde eit godt arbeidsmiljø. Dette inneber eit tett samarbeid mellom tillitsvalde, verneombod og tilsette.

Barnehageeigar bør ha gode rutinar for korleis informasjon frå personalet i barnehagen handterast og vert følgt opp.

Dokumentasjon kan vere viktig for barnehageeigar i arbeidet med internkontroll for å kunne avdekka avvik og manglande etterleving av bemanningskrava, og for barnehagemynde i arbeidet med tilsyn.

Rettleiaren skal bidra til å gjera personalet medvitne om når det bør meldast frå til styrar om at bemanninga er for låg.

Rutinar, informasjon og dokumentasjon knytt til § 9 i barnehagelova

§ 9. *Internkontroll i barnehagen*

Barnehageeier skal ha internkontroll for å sikre at kravene i denne loven med forskrifter følges.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset barnehagens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal barnehageeier

- a. Utarbeide en beskrivelse av barnehagens hovedoppgaver, mål og organisering
- b. Ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c. Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d. Dokumentere internkontrollen i den formen og omfanget som er nødvendig
- e. Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Statsforvaltar og barnehagemyndede si rolle og ansvar

Statsforvaltaren skal primært gje opplæring og rettleiing til barnehagemyndade, følgje med på kva som skjer i sektoren og sjå til at barnehagemyndade gjere sin jobb. Statsforvaltaren er tilsynsmyndede ovafor barnehagemyndade.

Barnehagemyndade: skal rettleie og føre tilsyn ut mot den enkelte barnehage. Barnehagemyndade kan både føre tilsyn ved at Statsforvaltaren ber dei om det, eller etter vurderingar gjort gjennom innkomne meldingar.

Summeoppgåve

Korleis kan lokallaget gripe fatt i det vidare arbeidet med rettleiaren?

Kva treng arbeidsplasstillitsvalde av lokallaga i arbeidet med rettleiaren? Tips og idear

- Bruke AT møta, dele erfaringar om bruken av rettleiaren og systema ein nyttar
- Fokus på system for internkontroll og avvikssystem
- Medlemsmøte om tema
- Felles skulering, leiar og tillitsvalde
- Bruke innhaldet i rettleiaren opp mot leiar/eigar

Forslag til vurderingsskjema

«Veileder om tilstrekkelig bemanning i barnehagen»

«Vurderingen av om bemanningen i barnehagen er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet, er en helhetsvurdering der flere momenter kan vurderes.» «Det er ikke nødvendig å vurdere alle momentene i enhver situasjon. Andre momenter enn de som nevnes her, kan også være aktuelle å ta med i vurderingen.»

Risikovurdering: Grønt- oransje- rødt. Skjer det ofte/ over tid eller er det bare i dag spiller også inn.

Vurderingsmomenter	Refleksjonsspørsmål	I dag	Over tid
Vurdering av barnets beste	Er det tilstrekkelig bemanning til at du kan ivareta din barnegruppe på en måte som tar hensyn til barnets beste på din avdeling?		
Ivaretagelse av barnas behov	Har du mulighet til å gi barna det du mener de trenger for å ivareta omsorg, lek, læring og danning? I løpet av den siste uken?		
Arbeid med trygt og godt barnehagemiljø	Har avdelingen nok ressurser til å forebygge, oppdage og følge opp om barna har et trygt og godt barnehagemiljø? Kan dere ivareta et trygt og godt barnehagemiljø i dag?		
Antall barn tilstede i barnehagen	Hvordan ser barnas oppholdstid og de ansattes arbeidstid ut på din avdeling, knyttet til at det både bør være nok ansatte når det er flest barn, samtidig som dere skal ivareta det daglige samarbeidet med foreldrene?		
Barnas alder og barnegruppens sammensetning	Hvordan ser din avdeling ut med tanke på barnas trygghet og stabilitet blant personalet? Ulike forutsetninger, behov, funksjonsevne, utvikling		
Personalets kompetanse og erfaring	Hvordan er din barnehages samlede kompetanse og erfaring?		
Planlagt pedagogisk arbeid	Får dere gjennomført planlagte aktiviteter? Sikres progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet?		
Personalets tid til å planlegge og vurdere	Er bemanningen i barnehagen er tilstrekkelig til at det skal gjennomføres planleggingstid og møter o.a?		
Vurdering av omdisponering av personalet mellom avdelinger	Blir personale omdisponert ofte? Eller barn flyttet ofte? Går det ut over trygghet? Blir planlagt arbeid i barnegruppen fulgt opp? Sikres progresjon?		
Barnehagens fysiske miljø	Påvirker romdeling og utemiljø vurderingen av om bemanningen er tilstrekkelig?		
Uforutsette hendelser	Har din barnehage tilstrekkelig bemanning til å ta høyde for uforutsette hendelser? Risikoanalyse?		
Annet			

Lenker

- [Veileder om internkontroll for barnehage- og opplæringssektoren | udir.no](#)
- [Veileder om tilstrekkelig bemanning i barnehagen | udir.no](#)
- [Hvordan kommunen løser sine oppgaver | udir.no](#)